

**ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΜΕΡΟΣ ΙΙ**

Αριθμός 4125

Παρασκευή, 18 Δεκεμβρίου 2009

2049

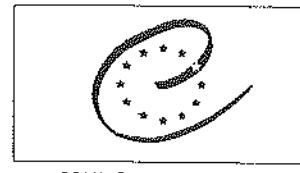
Ο περί της Αναθεωρημένης Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ζώων κατά τη διάρκεια των Διεθνών Μεταφορών (Κυρωτικός) Νόμος του 2009 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 18(III) του 2009

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αναθεωρημένης Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ζώων κατά τη διάρκεια των Διεθνών Μεταφορών (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.
Ερμηνεία.	2. Στον παρόντα Νόμο - «Σύμβαση» σημαίνει την Αναθεωρημένη Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ζώων κατά τη διάρκεια των Διεθνών Μεταφορών, η οποία ανοίχθηκε για υπογραφή στο Κισινάου (Μολδαβία) στις 6 Νοεμβρίου 2003. 3.- (1) Με τον παρόντα Νόμο κυρώνεται η Σύμβαση, η οποία έχει υπογραφεί από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 20.12.2007, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 64.904, ημερομηνίας 24.1.2007. Το κείμενο της Συμφωνίας στο αγγλικό πρωτότυπο εκτίθεται στο Μέρος I του Πίνακα και σε ελληνική μετάφραση εκτίθεται στο Μέρος II του Πίνακα. (2) Σε περίπτωση αντίφασης μεταξύ του κειμένου του Μέρους I και εκείνου του Μέρους II του Πίνακα θα υπερισχύει το κείμενο που εκτίθεται στο Μέρος I αυτού.
Κύρωση της Σύμβασης. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II.	3.- (1) Με τον παρόντα Νόμο κυρώνεται η Σύμβαση, η οποία έχει υπογραφεί από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 20.12.2007, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 64.904, ημερομηνίας 24.1.2007. Το κείμενο της Συμφωνίας στο αγγλικό πρωτότυπο εκτίθεται στο Μέρος I του Πίνακα και σε ελληνική μετάφραση εκτίθεται στο Μέρος II του Πίνακα. (2) Σε περίπτωση αντίφασης μεταξύ του κειμένου του Μέρους I και εκείνου του Μέρους II του Πίνακα θα υπερισχύει το κείμενο που εκτίθεται στο Μέρος I αυτού.
Έκδοση Κανονισμών.	4. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς, οι οποίοι κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση και με τους οποίους θα ρυθμίζεται οποιοδήποτε θέμα χρήζει τέτοιας ρύθμισης, για καλύτερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της Σύμβασης.

Council of Europe Treaty Series - No. 193

Πίνακας
(άρθρο 3)

ΜΕΡΟΣ Ι

EUROPEAN CONVENTION
ON THE PROTECTION OF ANIMALS
DURING INTERNATIONAL TRANSPORT
(REVISED)

Chisinau, 6.XI.2003

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage;

Aware that every person has a moral obligation to respect all animals and to have due consideration for their capacity for suffering;

Motivated by the desire to safeguard the welfare of animals during transport;

Convinced that international transport is compatible with the welfare of the animals, provided that the requirements of animal welfare are met;

Considering, therefore, that where the welfare requirements of the animals cannot be met an alternative to the transport of live animals shall be implemented;

Considering, however, that in general, for reasons of animal welfare the period during which animals, including animals for slaughter, are transported should be reduced as far as possible;

Considering that loading and unloading are activities during which injuries and stress are most likely to occur;

Considering that progress in this respect may be achieved through the adoption of common provisions regarding the international transport of animals,

Have agreed as follows:

General principles

Article 1 - Definitions

- 1 "International transport" means any movement from one country to another, but excludes, however, journeys of less than 50 km and movements between member States of the European Community.
- 2 An "authorised veterinarian" means a veterinarian nominated by the competent authority.
- 3 "Person responsible for the transport of the animals" means the person with overall control over the organisation, carrying out and completion of the whole journey, regardless of whether duties are subcontracted to other parties during transport. Such a person is usually the person who plans, makes arrangements for and defines the conditions to be met by other parties.
- 4 "Person in charge of the welfare of the animals" means the person who has direct physical responsibility for the care of the animals during transport. Such a person may be the attendant or the driver of a vehicle if fulfilling the same role.
- 5 "Container" means any crate, box, receptacle or other rigid container used for the transport of animals which is not self-propelled and is not a part (whether detachable or not) of a means of transport.

- 6 "Transporter", means a natural or legal person transporting animals, either on his own account or for a third party.

Article 2 - Species

- 1 This Convention applies to the international transport of all vertebrate animals.
- 2 With the exception of Article 4, paragraph 1, and Article 9, paragraphs 1 and 2.a. and c., the provisions of this Convention do not apply:
  - a where a single animal is accompanied by the person who is responsible for it during transport;
  - b to the transport of pet animals accompanying their owner if not for commercial purposes.

Article 3 - Application of the Convention

- 1 Each Party shall apply the provisions governing the international transport of animals contained in this Convention and be responsible for effective control and supervision.
- 2 Each Party shall take the necessary steps to ensure an effective system of training taking into account the provisions of the present Convention.
- 3 Each Party shall endeavour to apply the relevant provisions in this Convention to animals being transported within its territory.
- 4 The Parties shall provide mutual assistance in applying the provisions of the Convention, in particular by exchanging information, discussing interpretation and notifying problems.

Article 4 - Main principles of the Convention

- 1 Animals shall be transported in a way which safeguards their welfare, including health.
- 2 As far as possible, animals shall be transported without delay to their place of destination.
- 3 At control points, priority shall be given to consignments of animals.
- 4 Animals shall only be detained where this is strictly necessary for their welfare or for disease control purposes. If animals are detained, appropriate arrangements shall be made for their care and, where necessary, their unloading and accommodation.
- 5 Each Party shall take the necessary measures to avoid or reduce to a minimum the suffering of animals in cases where strikes or other unforeseeable circumstances impede the strict application of the provisions of this Convention in its territory. It will be guided for this purpose by the principles set out in this Convention.
- 6 Nothing in this Convention shall affect the implementation of other instruments concerning sanitary and veterinary control.

- 7 Nothing in this Convention shall affect the liberty of the Parties to adopt stricter measures for the protection of animals during international transport.

Article 5 - Authorisation of transporters

- 1 Each Party shall ensure that transporters transporting animals for commercial purposes are:
  - a registered in a manner enabling the competent authority to identify them rapidly in the event of failure to comply with the requirements of this Convention;
  - b covered by an authorisation valid for international transport granted by the competent authority of the Party in which the transporters are established.
- 2 Each Party shall ensure that the authorisation is granted to transporters who entrust the transport of animals only to personnel who have received proper training on the provisions of this Convention.
- 3 Each Party shall ensure that the above-mentioned authorisation may be suspended or withdrawn where the competent authorities that granted the authorisation are informed that the transporter has repeatedly or seriously violated the provisions of this Convention.
- 4 Where a Party has observed an infringement of this Convention by a transporter registered in another Party to this Convention, the former Party shall communicate details of the infringement observed to the latter.

Design and construction

Article 6 - Design and construction

- 1 Means of transport, containers and their fittings shall be constructed, maintained and operated so as to avoid injury and suffering and to ensure the safety of the animals during transport.
- 2 The means of transport or container shall be designed and constructed so as to provide animals with adequate space to stand in their natural position, except for poultry other than day-old chicks.
- 3 The means of transport or container shall be designed and constructed so as to ensure:
  - a sufficient clear space above the animals in their natural standing position for effective air circulation;
  - b air quality and quantity appropriate to the species transported can be maintained, in particular where animals are carried in a fully enclosed space.
- 4 Means of transport, containers, fittings, etc., shall be strong enough to contain the animals' weight, to prevent them escaping or falling out, to withstand stress due to movement and, where necessary, to contain partitions to protect animals from the motion of the means of transport. Fittings shall be designed for quick and easy operation.
- 5 Partitions shall be of rigid construction, strong enough to withstand the weight of animals being pushed against them and designed so that they do not impede air circulation.

- 6 The means of transport or containers shall be constructed and operated so as to protect animals against inclement weather and adverse changes in weather conditions. In particular, the external roof directly above the animals shall minimise absorption and conduction of solar heat.
- 7 The floor of the means of transport or container shall be anti-slip. Floors shall be designed, constructed and maintained to avoid discomfort, distress and injury to the animals and minimise leakage of urine and faeces. Materials used for floor construction shall be selected so as to minimise corrosion.
- 8 The means of transport or container shall be so designed and constructed as to provide access to the animals to allow them to be inspected, and if necessary watered, fed and cared for.
- 9 When animals need to be tied, appropriate equipment shall be provided in the means of transport.
- 10 Containers in which animals are transported shall be clearly and visibly marked to indicate the presence of live animals, with a sign indicating the top of the container.
- 11 Means of transport, containers and their fittings shall be designed and constructed to allow easy cleaning and disinfection.

Preparation for transport

Article 7 – Planning

- 1 For each journey, the person responsible for the transport of the animals shall be identified so that information on the organisation, carrying out and completion of the transport can be obtained at any time during the journey.
- 2 Where the intended journey time exceeds eight hours for the transport of domestic solipeds and domestic animals of the bovine, ovine, caprine and porcine species, the person responsible for the transport shall draw up a document specifying the arrangements foreseen for the journey and in particular the following details:
  - a identification of the transporter and means of transport;
  - b identification of the consignment and accompanying documents (animal species, number of animals, veterinary certificates);
  - c the place and country of departure, places of transfer, places where animals are to be unloaded and rested and the place and country of destination.
- 3 The person responsible for the transport shall ensure that the intended journey complies with the respective rules of the countries of departure, transit and destination.
- 4 The person in charge of the welfare of the animals shall immediately record in the document mentioned in paragraph 2 the times and places at which the animals transported have been fed, watered and rested during the journey. This document shall be made available to the competent authority upon request.

- 5 No animal shall be transported unless suitable provisions are made in advance by the person responsible for the transport to safeguard its welfare throughout the journey. Where appropriate, arrangements shall be made to provide water, feed and rest, and any necessary care during the journey and on arrival at the place of destination, and to that end, appropriate notification shall be given in advance.
- 6 To avoid any delay, consignments of animals shall be accompanied by appropriate documentation and, at posts where importation and transit formalities have to be completed, an appropriate person shall be notified as early as possible.
- 7 The person responsible for the transport shall ensure that responsibility for the welfare of the animals during transport is clearly defined, from the time of departure to arrival at the point of destination, including loading and unloading.

Article 8 – Attendants

- 1 In order to ensure the necessary care of the animals throughout the journey, consignments shall be accompanied by an attendant who is in charge of the welfare of the animals. The driver can perform the functions of attendant.
- 2 The attendant shall have received specific and appropriate training or have equivalent practical experience qualifying him/her to handle, transport and take care of animals, including in cases of emergency.
- 3 Exceptions to the provisions of paragraph 1 may be made in the following cases:
  - a where the person responsible for the transport of animals has appointed an agent to care for the animals at appropriate rest, water and feed points;
  - b where animals are transported in containers which are securely fastened, adequately ventilated and, where necessary, containing enough water and feed, in dispensers which cannot be tipped over, for a journey of twice the anticipated time.

Article 9 – Fitness for transport

- 1 No animal shall be transported unless it is fit for the intended journey.
- 2 Ill or injured animals shall not be considered fit for transport. However, this provision shall not apply to:
  - a slightly injured or ill animals whose transport would not cause additional suffering;
  - b animals transported for experimental or other scientific purposes approved by the relevant competent authority, if the illness or injury is part of the research programme;
  - c the transport of animals under veterinary supervision for or following emergency treatment
- 3 Special care shall be taken with the transport of animals in advanced stages of pregnancy, those having recently given birth and very young animals:

- pregnant female mammals shall not be transported during a period at least equal to 10% of the length of gestation before giving birth, nor during at least one week after giving birth;
- very young mammals shall not be transported before the navel is completely healed.

If all necessary precautions have been taken, under veterinary advice and on a case-by-case basis, exception can be made by the competent authority for registered mares with a foal at foot going to the stallion after foaling.

- 4 Sedatives shall not be used unless strictly necessary to ensure the welfare of the animals and shall only be used following veterinary advice, in accordance with national legislation.

Article 10 – Inspection/Certificate

- 1 Before animals are loaded for international transport they shall be inspected by an authorised veterinarian of the country where the journey starts, who shall ensure that they are fit for the journey.
- 2 The authorised veterinarian shall issue a certificate which identifies the animals, states that they are fit for the intended journey and, where possible, records the registration number or, where appropriate, the name or other means of identifying the means of transport and the type of transport used.
- 3 In certain cases determined by agreement between the Parties concerned, the provisions of this article need not apply.

Article 11 – Rest, water and feed prior to loading

- 1 Animals shall be prepared for the intended journey, be accustomed to the feed to be provided and be able to use the delivery systems for water and feed. They shall be provided with water, feed and a rest period as appropriate.
- 2 In order to reduce the stress of transport, due regard shall be paid to the need of certain categories of animals, such as wild animals, to become acclimatised to the mode of transport prior to the proposed journey.
- 3 Mixing of animals that have not been raised together or are not accustomed to one another shall be avoided as far as possible.

Loading and unloading

Article 12 – Principles

- 1 Animals shall be loaded and unloaded in such a way as to ensure that they are not caused injury or suffering.
- 2 Animals shall be loaded so as to ensure that space allowances (floor area and height) and separation requirements are met in accordance with Article 17.
- 3 Animals shall be loaded as close as possible to the time of departure from the place of dispatch.

- 4 On arrival at their destination, the animals shall be unloaded as soon as possible, offered an adequate quantity of water and, if necessary, be fed and allowed to rest.

Article 13 – Equipment and procedures

- 1 Loading and unloading shall take place using a properly designed and constructed ramp, lift or loading bay except where animals are to be loaded and unloaded in purpose-built containers. Manual lifting is permissible if the animals are small enough, and even desirable in the case of young animals which might have difficulty in negotiating a ramp. All loading and unloading facilities shall be suitable for their purpose, stable and maintained in a good state of repair.
- 2 All ramps and surfaces on which animals walk shall be designed and maintained so as to prevent slipping and their slope shall be minimised as far as possible. Where their slope is steeper than 10°, they shall be fitted with a system, such as provided by foot battens, which ensures that the animals climb or go down without risks or difficulties. The equipment shall be provided with side barriers if necessary.
- 3 The interior of the transport unit shall be well-lit at loading so that the animals can see where they are going, depending upon the specific requirements of the species.
- 4 Animals shall be loaded only into a means of transport which has been thoroughly cleaned and, where appropriate, disinfected.
- 5 Goods which are being transported in the same means of transport as animals shall be positioned so that they do not cause injury, suffering or distress to the animals.
- 6 When containers loaded with animals are placed one on top of the other on the means of transport, the necessary precautions shall be taken to avoid urine and faeces falling on the animals placed underneath.

Article 14 – Handling

- 1 Animals shall be handled calmly and gently in order to reduce unrest and agitation to a minimum, and in order to protect the animals from avoidable pain, distress and injury.
- 2 Noise, harassment and the use of excessive force during loading and unloading shall be avoided. Animals shall not be struck, nor shall pressure be applied to any particularly sensitive part of the body. In particular, animals' tails shall not be crushed, twisted or broken and their eyes shall not be grasped. Animals shall not be punched or kicked.
- 3 Animals themselves shall not be suspended by mechanical means, lifted or dragged by the head, ears, horns, antlers, legs, tail or fleece, or in any other painful way.

- 4 Instruments intended for guiding animals shall be used on animals solely for that purpose. The use of instruments which administer electric shocks shall be avoided as far as possible. In any case, these instruments shall only be used for adult bovine animals and adult pigs which refuse to move, and only when they have room ahead of them in which to move. Shocks shall last no longer than one second, be adequately spaced, and shall only be applied to the muscles of the hindquarters. Shocks shall not be used repeatedly if the animal fails to respond.
- 5 Persons handling animals shall not use prods or other implements with pointed ends. Sticks or other implements intended for guiding animals shall only be used provided they can be applied to the body of an animal without causing it injury or suffering.

Article 15 – Separation

- 1 Animals shall be separated during transport where injury or suffering is likely to occur if they are mixed. This shall apply in particular to:
  - a animals of different species;
  - b animals hostile to each other;
  - c animals of significantly different sizes or ages;
  - d uncastrated adult males;
  - e tied and untied animals.
- 2 The provisions of paragraph 1 shall not apply where the animals have been raised in compatible groups, are accustomed to each other, where separation will cause distress or where females are accompanied by dependent young.

Transport practices

Article 16 – Floors and bedding

The floor surfaces of means of transport or containers shall be maintained so as to minimise the risk of slipping and leakage of urine and faeces. An appropriate bedding which absorbs urine and faeces and which provides an adequate resting material shall cover the floor of the means of transport or containers, unless an alternative method is used that provides at least the same advantages to the animals.

Article 17 – Space allowances (floor area and height)

- 1 Animals shall be provided with adequate space to stand in their natural position in the means of transport or container. Space to lie down at the same time shall be provided unless the technical protocol or special conditions for the protection of animals require otherwise. A technical protocol, drawn up in accordance with Article 34 of this Convention, shall determine the minimum space allowances for animals.
- 2 To prevent injury by excessive movement, partitions shall be used to sub-divide large groups of animals or subdivide a pen which contains fewer animals than its normal capacity, which otherwise would have too much space.

- 3 Partitions shall be appropriate to the size and species of the animals, and shall be positioned, secured and maintained so as to prevent injury or suffering to the animals.

Article 18 - Tying of animals

When animals are tied, the ropes, the tethers or other means used shall be strong enough not to break during normal transport conditions, and long enough to allow the animals, if necessary, to lie down and to eat and drink. They shall be designed in such a way as to eliminate any danger of strangulation or injury. Animals shall not be tied by the horns, antlers, legs, nose-rings nor be transported having their legs tied together. Animals shall be tied only with devices allowing them to be quickly released.

Article 19 – Ventilation and temperature

- 1 Sufficient ventilation shall be provided to ensure that the needs of the animals are fully met, taking into account in particular the number and type of the animals to be transported and the expected weather conditions during the journey.
- 2 Containers shall be stowed in a way which does not impede their ventilation.
- 3 Where animals are to be transported in adverse conditions of temperature and humidity, suitable arrangements shall be taken to safeguard their welfare.

Article 20 – Water, feed and rest

- 1 During transport, animals shall be offered water, feed and the opportunity to rest as appropriate to their species and age, at suitable intervals.
- 2 A technical protocol, drawn up in accordance with Article 34 of this Convention, will determine the maximum travelling times and minimum watering and feeding intervals and resting periods.
- 3 Water and feed shall be of good quality and presented to the animals in a way which minimises contamination.

Article 21 – Females in lactation

Lactating females not accompanied by their offspring shall not be transported for long periods. However, where this is unavoidable, they shall be milked shortly before loading and at intervals of not more than twelve hours during the course of a journey.

Article 22 – Lighting

The means of transport shall be equipped with a means of lighting, fixed or portable, sufficient for general inspection of the animals and where this is necessary during transport and for watering and feeding.

Article 23 – Containers

- 1 During transport and handling, containers shall always be kept upright and severe jolts or shaking shall be minimised.

- 2 Containers shall be secured so as to prevent their displacement by the motion of the means of transport.

Article 24 – Care during transport

The person in charge of the welfare of the animals shall take every opportunity to check them and to administer, if necessary, the appropriate care.

Article 25 – Emergency and casualty care during transport

Animals that fall ill or are injured during transport shall receive first-aid care as soon as possible; if necessary, they shall be given appropriate veterinary treatment or be killed in a way which does not cause them any additional suffering.

Special provisions

Article 26 – Special provisions for transport by rail

- 1 Any railway wagon used in the transport of animals shall be marked to indicate the presence of live animals. Unless the animals are transported in containers, the inside walls of the railway wagon shall be of suitable material, completely smooth and fitted with rings or bars, at a suitable height, to which the animals may be attached.
- 2 Where they are not transported in individual boxes, solipeds shall be tied in such a way that they are all facing the same side of the railway wagon or tied facing each other. However, foals and unbroken animals shall not be tied.
- 3 Large animals shall be loaded in such a way as to allow an attendant to move between them.
- 4 When assembling trains and during all other movement of railway wagons every precaution shall be taken to avoid jolting a wagon containing animals.
- 5 Every opportunity shall be taken to check the animals, as provided for in Article 24 of this Convention, whenever the railway wagons stop or weather conditions change.

Article 27 – Special provisions for transport by road

- 1 Vehicles in which animals are transported shall be clearly and visibly marked to indicate the presence of live animals.
- 2 Vehicles shall be driven in a way which ensures smooth acceleration, deceleration and turning.
- 3 Vehicles shall carry suitable equipment for loading and unloading in compliance with Article 13 of this Convention.
- 4 Every opportunity shall be taken to check the animals in the vehicle, as provided for in Article 24 of this Convention, whenever the vehicle stops or weather conditions change.

Article 28 ~ Special provisions for transport by water (except roll-on/roll-off vessels)

- 1 So as to ensure that the welfare requirements of the animals transported are met, the competent authority of the country where loading takes place shall inspect before loading is allowed:
  - a purpose-built or converted livestock vessels;
  - b arrangements on other vessels where the animals are to be transported.
- 2 An alarm shall be fitted to detect any power failure in the forced ventilation system.
An adequate secondary source of power, clearly separated from the primary source, shall be provided to ensure that appropriate forced ventilation is maintained.
- 3 Animals shall not be transported on open decks unless in containers or other structures, giving adequate protection from sea water.
- 4 Where animals are walked on and off the vessel, suitable gangways, ramps and walkways shall be provided between the quayside and the vessel's livestock decks.
- 5 Loading and unloading of animals onto or off livestock vessels shall be supervised by an authorised veterinarian.
- 6 Animal accommodation, ramps and passageways shall be adequately lit at loading and unloading so that the animals can see where they are going, depending upon the specific requirements of the species.
- 7 All pens, stalls and containers shall be directly accessible for both the animals and attendants.
- 8 Passageways for animals shall be appropriate for the species to be transported, in particular they shall not have sharp edges, and sharp corners and protrusions shall be minimised.
- 9 All parts of the vessel where animals are accommodated shall be provided with facilities which ensure effective drainage and shall be kept in a good sanitary condition.
- 10 Supplies of clean fresh water, wholesome feed and appropriate bedding, sufficient for the animals' needs and considering the length of the sea journey, shall be carried on the vessel.
- 11 Reserve supplies of water, and in the case of long journeys, feed and bedding for the animals shall be carried in case of unforeseen delays.
- 12 Supplies of feed and bedding shall be stored so as to ensure that they are kept in a dry state, and protected from the weather and the sea. The storage of feed and bedding shall not interfere with ventilation, lighting and drainage systems, or passageways.
- 13 Drinking and feeding equipment appropriate to the number, size and species of the animals shall be provided.

- 14 Provisions shall be made for isolating animals which become ill or injured during the journey.
- 15 In case of emergency, it shall be possible to kill an animal in accordance with the provisions laid down in Article 25 of this Convention. To that end, a means of killing suitable to the species shall be available.

Article 29 – Special provisions for transport in road vehicles or rail wagons on roll-on/roll-off vessels

- 1 Where animals are transported in road vehicles or rail wagons on board roll-on/roll-off vessels, especially in the enclosed decks, special care shall be taken to ensure that sufficient ventilation is provided for the animals throughout the journey. Road vehicles and rail wagons shall be stowed so that the animals obtain maximum benefit from fresh air inlets.
- 2 The person in charge of the welfare of the animals shall have access to them so that they can be inspected and, if necessary, cared for, watered and fed during the journey.
- 3 Road vehicles, rail wagons and containers shall be equipped with a sufficient number of adequately designed, positioned and maintained securing points enabling them to be securely fastened to the vessel. Road vehicles, rail wagons and containers shall be secured to the ship before the start of the sea journey to prevent them being displaced by the motion of the vessel.
- 4 Road vehicles and rail wagons containing animals shall only be transported on the open deck of a vessel in a position that provides adequate protection from sea water, taking account of the protection which the road vehicle or rail wagon itself provides.
- 5 An alarm shall be fitted to detect any power failure in the forced ventilation system of the vessel. An adequate secondary source of power shall be provided to ensure that appropriate forced ventilation is maintained.
- 6 Arrangements shall be made to supply the animals with fresh water and feed in case of unforeseen delays or if otherwise necessary.
- 7 In case of emergency, if transport lasts more than two hours, it shall be possible to kill an animal in accordance with the provisions laid down in Article 25 of this Convention. To that end, a means of killing suitable to the species shall be available.

Article 30 – Special provisions for transport by air

- 1 No animals shall be transported in conditions where air quality, temperature and pressure cannot be maintained within an appropriate range during the entire journey.
- 2 The commander shall be advised of the species, location and quantity of all live animals aboard the aircraft, together with any action required. For animals in accessible cargo compartments, the commander shall be notified of any irregularity relating to the animals as soon as possible.
- 3 Animals shall be loaded in the aircraft as close as possible to the aircraft's planned time of departure.

- 4 Drugs shall only be used when a specific problem exists and shall be administered by a veterinarian or by another competent person who has been instructed in their use. The commander shall be informed as soon as possible of any drugs administered in flight.
- 5 In the case of emergency and where an attendant has access to the animals, in accordance with Article 25 of this Convention, a means of sedation and/or euthanasia, suitable to the species, shall be available and only used with the agreement of the commander.
- 6 The attendant shall be briefed on the in-flight communication procedure prior to flight departure and be able to effectively communicate with the crew.

Multilateral consultations

Article 31 – Multilateral consultations

- 1 The Parties shall, within five years from the entry into force of this Convention and every five years thereafter, or more frequently if a majority of the Parties should so request, hold multilateral consultations within the Council of Europe.
- 2 These consultations shall take place at meetings convened by the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 Each Party shall have the right to appoint one or more representatives to participate in these consultations. The Parties shall communicate the name(s) of their representative(s) to the Secretary General of the Council of Europe at least one month before each meeting. Each Party shall have the right to vote. Each State which is Party to the Convention shall have one vote.
- 4 Within the areas of its competence, the European Community, on becoming Party to the Convention, shall exercise its right to vote with a number of votes equal to the number of its member States which are Parties to this Convention; the European Community shall not exercise its right to vote in cases where the member States concerned exercise theirs, and conversely.
- 5 The Parties may seek the advice of experts. They may, on their own initiative or at the request of the body concerned, invite any international or national, governmental or non-governmental body technically qualified in the fields covered by this Convention to be represented by an observer at one or part of one of its consultations. The decision to invite such experts or bodies shall be taken by a majority of two-third of the votes cast.
- 6 After each consultation, the Parties shall submit to the Committee of Ministers of the Council of Europe a report on the consultation and the functioning of the Convention.
- 7 Subject to the provisions of this Convention, the Parties shall draw up the rules of procedure for the consultations.

Article 32 – Functions of multilateral consultations

Within the framework of multilateral consultations, the Parties shall be responsible for following the application of this Convention. They may in particular:

- a prepare technical protocols to this Convention in accordance with the provisions of Article 34;

- b suggest any necessary modifications to this Convention and examine those proposed in accordance with the provisions of Article 35;
- c examine, at the request of one or more Parties, questions concerning the interpretation of this Convention;
- d make recommendations to the Committee of Ministers concerning States to be invited to accede to this Convention.

Technical protocols

Article 33 - Object

The Parties shall adopt technical protocols to this Convention concerning space allowances (Article 17) and water, feed and rest (Article 20). They may also adopt other technical protocols with a view to establishing technical norms for the implementation of the provisions contained in this Convention.

Article 34 - Adoption and entry into force

- 1 A technical protocol shall be adopted by a two-thirds majority of the votes cast, and then forwarded to the Committee of Ministers for approval. After its approval, this text shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 2 A technical protocol shall enter into force, in respect of those Parties which have accepted it, on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which three Parties, including at least two member States of the Council of Europe, have informed the Secretary General that they have accepted it. In respect of any Party which subsequently accepts it, the protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which that Party has informed the Secretary General of its acceptance.
- 3 For the purpose of preparing technical protocols, the Parties shall follow developments in scientific research and new methods in animal transport.

Article 35 - Amendments

- 1 Any amendment to a technical protocol to this Convention, proposed by a Party or by the Committee of Ministers, shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, to the European Community and to any non-member State which has acceded to, or has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 38.
- 2 Any amendment proposed in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be examined not less than six months after the date of forwarding by the Secretary General at a multilateral consultation, where it may be adopted by a two-thirds majority of the Parties. The text adopted shall be forwarded to the Parties.
- 3 On the first day of the month following the expiration of a period of eighteen months after its adoption by the multilateral consultation, unless more than one-third of the Parties have notified objections, any amendment shall enter into force for those Parties which have not notified objections.

Settlement of disputes

Article 36 – Settlement of disputes

- 1 In case of a dispute regarding the interpretation or the application of the provisions of this Convention, the competent authorities of the Parties concerned shall consult with each other. Each Party shall communicate to the Secretary General of the Council of Europe the names and addresses of their competent authorities.
- 2 If the dispute has not been settled by this means, it shall, at the request of one or other of the parties to the dispute, be referred to arbitration. Each party shall nominate an arbitrator and the two arbitrators shall nominate a referee. If one of the two parties to the dispute has not nominated its arbitrator within the three months following the request for arbitration, he shall be nominated at the request of the other party to the dispute by the President of the European Court of Human Rights. If the latter is a national of one of the parties to the dispute, this duty shall be carried out by the Vice-President of the Court or, if the Vice-President is a national of one of the parties to the dispute, by the most senior judge of the Court not being a national of one of the parties to the dispute. The same procedure shall be observed if the arbitrators cannot agree on the choice of referee.

In the event of a dispute between two Parties, one of which is a member State of the European Community, the latter itself being a Party, the other Party shall address the request for arbitration both to the member State and to the Community, which jointly shall notify it, within three months of receipt of the request, whether the member State or the Community, or the member State and the Community jointly, shall be party to the dispute. In the absence of such notification within the said time limit, the member State and the Community shall be considered as being one and the same party to the dispute for the purposes of the application of the provisions governing the constitution and procedure of the arbitration tribunal. The same shall apply when the member State and the Community jointly present themselves as party to the dispute.

- 3 The arbitration tribunal shall lay down its own procedure. Its decisions shall be taken by majority vote. Its award, which shall be based on this Convention, shall be final.
- 4 The procedure for the settlement of disputes shall not apply to disputes relating to questions within the competence of the European Community or to the definition of the scope of that competence between Parties which are members of the European Community or between such members and the Community.

Final clauses

Article 37 – Signature, ratification, acceptance, approval

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the European Community. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 No State Party to the European Convention on the Protection of Animals during International Transport, opened for signature in Paris on 13 December 1968, may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval unless it has already denounced the said Convention or denounces it simultaneously.

- 3 This Convention shall enter into force six months after the date on which four States have expressed their consent to be bound by this Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraphs.
- 4 Whenever, in application of the preceding two paragraphs, the denunciation of the Convention of 13 December 1968 would not become effective simultaneously with the entry into force of this Convention, a Contracting State or the European Community may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it will continue to apply the Convention of 13 December 1968 until the entry into force of this Convention.
- 5 In respect of any signatory State or the European Community which subsequently expresses its consent to be bound by it, this Convention shall enter into force six months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 38 – Accession of non-member States

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any other non-member State of the Council to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee.
- 2 In respect of any acceding State this Convention shall enter into force six months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 39 – Territorial clause

- 1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any State or the European Community may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory this Convention shall enter into force six months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 40 – Denunciation

- 1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective six months following the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 41 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Community and any State which has acceded or has been invited to accede to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 37 and 38;
- d any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Chișinău, this 6th day of November 2003 in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.

ΜΕΡΟΣ II

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ETS No. 193

**ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

Κισινάου (Μολδαβία), 06.11.2003

**ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ
ΖΩΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

Κισινάου, 6.11.2003

Τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που προσυπογράφουν την παρούσα,

Θεωρώντας ότι ο σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτευχθεί μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του, προκειμένου να διασφαλιστούν και να πραγματοποιηθούν τα ιδανικά και οι αρχές που αποτελούν την κοινή τους κληρονομιά,

Γνωρίζοντας ότι κάθε άτομο έχει την ηθική υποχρέωση να σέβεται όλα τα ζώα και να λαμβάνει δεόντως υπόψη ότι δύνανται να υποφέρουν,

Παρακινούμενα από την επιθυμία να διασφαλίσουν την ευημερία των ζώων κατά τις μεταφορές,

Πεπεισμένα ότι οι διεθνείς μεταφορές μπορούν να συμβαδίσουν με την ευημερία των ζώων, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι απαιτήσεις για την ευημερία των ζώων,

Θεωρώντας, για τους παραπάνω λόγους, ότι στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει η δυνατότητα να εκπληρωθούν οι απαιτήσεις ευημερίας για τα ζώα, θα πρέπει να εφαρμόζεται κάποια εναλλακτική λύση για τη μεταφορά των ζώντων ζώων,

Πιστεύοντας ότι σε γενικές γραμμές, για λόγους ευημερίας των ζώων, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο μεταφέρονται τα ζώα, περιλαμβανομένων και όσων προορίζονται για σφαγή, θα πρέπει να ελαττωθεί όσο το δυνατό περισσότερο,

Θεωρώντας ότι η φόρτωση και η εκφόρτωση είναι δραστηριότητες κατά τις οποίες είναι περισσότερο πιθανό να συμβούν τραυματισμοί και καταστάσεις καταπόνησης (στρες),

Θεωρώντας ότι μπορεί να επιτευχθεί πρόοδος στον τομέα αυτόν, μέσω της υιοθέτησης κοινών διατάξεων σχετικά με τη διεθνή μεταφορά των ζώων,

Συμφώνησαν τα εξής:

Γενικές αρχές

Άρθρο 1 – Ορισμοί

1. Ως «Διεθνής Μεταφορά» νοείται οποιαδήποτε μετακίνηση από μια χώρα σε άλλη, χωρίς όμως να περιλαμβάνονται δρομολόγια μικρότερα των 50 χλμ και μετακινήσεις μεταξύ Κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2. Ως «Έξουσιοδοτημένος Κτηνίατρος» νοείται ο κτηνίατρος που έχει έξουσιοδοτηθεί από την αρμόδια αρχή.

3. Ως «Υπεύθυνο Πρόσωπο για τη Μεταφορά των Ζώων» νοείται το πρόσωπο που έχει το συνολικό έλεγχο για την οργάνωση, τη διεξαγωγή και την περάτωση ολόκληρου του δρομολογίου, ανεξάρτητα εάν κάποια καθήκοντα δίνονται με υπεργολαβία σε άλλα μέρη κατά τη μεταφορά. Το πρόσωπο αυτό συνήθως είναι το πρόσωπο που σχεδιάζει, κανονίζει και καθορίζει τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται από άλλα μέρη.

4. Ως «Υπεύθυνο Πρόσωπο για την Ευημερία των Ζώων» νοείται το πρόσωπο που έχει την άμεση φυσική ευθύνη για τη φροντίδα των ζώων κατά τη μεταφορά. Το πρόσωπο αυτό μπορεί να είναι ο συνοδός ή ο οδηγός του οχήματος εάν παίζει τον ίδιο ρόλο.

5. Ως «Περιέκτης» νοείται οποιοδήποτε σκελετοκιβώτιο, κασόνι, σκεύος ή άλλος στερεός περιέκτης ο οποίος χρησιμοποιείται για τη μεταφορά ζώων, το οποίο δεν είναι αυτοκινούμενο και δεν αποτελεί μέρος (αποσπούμενο ή μη) ενός μεταφορικού μέσου.

6. Ως «Μεταφορές» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που μεταφέρει ζώα, είτε για δικό του λογαριασμό είτε για λογαριασμό τρίτου.

Άρθρο 2 – Είδη

1. Η παρούσα Σύμβαση ισχύει για τη διεθνή μεταφορά όλων των σπονδυλωτών ζώων.

2. Με την εξαίρεση του Άρθρου 4, παράγραφος 1, και του Άρθρου 9, παράγραφοι 1 και 2^a και 2γ, οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, δεν ισχύουν:

α) όταν ένα μεμονωμένο ζώο συνοδεύεται από το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο γι' αυτό, κατά τη διάρκεια της μεταφοράς

β) για τη μεταφορά κατοικίδιων ζώων (ζώων συντροφιάς) που συνοδεύουν τον ιδιοκτήτη τους για λόγους πέραν των εμπορικών.

Άρθρο 3 – Εφαρμογή της Σύμβασης

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα εφαρμόζει τις διατάξεις που διέπουν τη διεθνή μεταφορά των ζώων που περιέχονται στην παρούσα Σύμβαση και θα είναι υπεύθυνο για τον αποτελεσματικό έλεγχο και την επίβλεψη αυτών.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσει ένα αποτελεσματικό σύστημα εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, στα ζώα που μεταφέρονται εντός της επικράτειάς του

4. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα παρέχουν αμοιβαία βιόήθεια στην εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, τη συζήτηση της ερμηνείας και την ενημέρωση για προβλήματα.

Άρθρο 4 – Κύριες αρχές της Σύμβασης

1. Τα ζώα πρέπει να μεταφέρονται κατά τρόπο που εγγυάται την ευημερία τους, περιλαμβανομένης και της υγείας αυτών

2. Στο βαθμό που είναι δυνατό, τα ζώα πρέπει να μεταφέρονται στον τόπο προορισμού τους χωρίς καθυστέρηση

3. Στα σημεία ελέγχου, πρέπει να δίδεται προτεραιότητα στα φορτία με ζώα

4. Τα ζώα θα τελούν υπό κράτηση, μόνο όταν είναι απολύτως απαραίτητο για την ευημερία τους ή για σκοπούς ελέγχου ασθενειών. Εάν κρατούνται τα ζώα, θα πρέπει να γίνονται οι κατάλληλες διευθετήσεις για τη φροντίδα τους και, εάν χρειάζεται, την εκφόρτωση και παραμονή τους

5. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος πρέπει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή ή τη μείωση της καταπόνησης των ζώων στο ελάχιστο, σε περιπτώσεις όπου απεργίες ή άλλες απρόβλεπτες καταστάσεις παρακαλούουν την αυστηρή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης στο έδαφός του. Για το σκοπό αυτό, το εν λόγω Συμβαλλόμενο Μέρος θα καθοδηγείται από τις αρχές που ορίζονται στην παρούσα Σύμβαση

6. Τίποτε από όσα αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση δεν θίγει την εφαρμογή άλλων εγγράφων που αφορούν τους υγειονομικούς και κτηνιατρικούς ελέγχους.

7. Τίποτε από όσα αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση δεν θίγει την ελευθερία των Συμβαλλομένων Μερών να υιοθετήσουν αυστηρότερα μέτρα για την προστασία των ζώων κατά τη διάρκεια των διεθνών μεταφορών.

Άρθρο 5 – Εξουσιοδότηση των μεταφορέων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος πρέπει να διασφαλίζει ότι οι μεταφορείς που μεταφέρουν ζώα για εμπορικούς σκοπούς:

α) είναι εγγεγραμμένοι κατά τρόπο που δίνει τη δυνατότητα στην αρμόδια αρχή να τους αναγνωρίσει γρήγορα στην περίπτωση αδυναμίας συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της Σύμβασης

β) καλύπτονται από έγκυρη άδεια (εξουσιοδότηση) για διεθνείς μεταφορές που έχει εκδοθεί από την αρμόδια αρχή του Συμβαλλομένου Μέρους στο οποίο έχουν την έδρα τους οι μεταφορείς.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, πρέπει να διασφαλίζει ότι η άδεια (εξουσιοδότηση) παρέχεται σε μεταφορείς που αναθέτουν τη μεταφορά των ζώων μόνο σε προσωπικό που έχει παρακολουθήσει την κατάλληλη εκπαίδευση σχετικά με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος πρέπει να διασφαλίζει ότι η προαναφερόμενη άδεια είναι ανακλήσιμη ή δύναται να αφαιρεθεί, όταν οι αρμόδιες αρχές που εξέδωσαν την άδεια ενημερωθούν ότι ο μεταφορέας έχει επανειλλημένα ή σοβαρά παραβιάσει τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

4. Όταν ένα Συμβαλλόμενο Μέρος παρατηρήσει παράβαση της παρούσας Σύμβασης από μεταφορέα που είναι εγγεγραμμένος σε άλλο Συμβαλλόμενο στην παρούσα Σύμβαση Μέρος, το πρώτο Μέρος θα κοινοποιήσει τις λεπτομέρειες της παράβασης που παρατηρήθηκαν στο τελευταίο.

Σχεδιασμός και κατασκευή

Άρθρο 6 – Σχεδιασμός και κατασκευή

1. Τα μέσα μεταφοράς, οι περιέκτες και τα εξαρτήματα αυτών θα πρέπει να κατασκευάζονται, να συντηρούνται και να λειτουργούν κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται οι τραυματισμοί και οι ταλαιπωρίες και να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των ζώων κατά τη μεταφορά.

2. Τα μέσα μεταφοράς ή οι περιέκτες θα πρέπει να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχεται στα ζώα επαρκής χώρος για να στέκονται στη φυσική τους θέση, εκτός από τα κοτόπουλα πέραν των νεοσσών μιας ημέρας.

3. Τα μέσα μεταφοράς ή οι περιέκτες θα πρέπει να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται:

α) επαρκής και καθαρός χώρος πάνω από τα ζώα στη φυσική όρθια θέση τους για αποτελεσματική κυκλοφορία του αέρα

β) η διατήρηση ποιότητας και ποσότητας αέρα αντίστοιχη στα είδη που μεταφέρονται, ιδιαίτερα όταν τα ζώα μεταφέρονται σε απολύτως κλειστό χώρο.

4. Τα μέσα μεταφοράς, οι περιέκτες και τα εξαρτήματα αυτών θα πρέπει να είναι αρκετά γερά ώστε να αντέχουν το βάρος των ζώων, να τα εμποδίζουν από το να δραπετεύσουν ή να πέσουν έξω, να αντέχουν την πίεση λόγω της μετακίνησης και, όταν χρειάζεται, να περιέχουν διαχωριστικά για την

προστασία των ζώων από την κίνηση των μεταφορικών μέσων. Τα εξαρτήματα θα πρέπει να σχεδιάζονται για την ταχεία και εύκολη λειτουργία.

5. Τα διαχωριστικά θα πρέπει να είναι στιβαρής κατασκευής, να είναι γερά αρκετά για να αντέχουν το βάρος των ζώων που σπρώχνονται πάνω τους και να είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε να μην παρεμποδίζουν την κυκλοφορία του αέρα.

6. Τα μεταφορικά μέσα ή οι περιέκτες θα πρέπει να είναι κατασκευασμένα και να λειτουργούν κατά τέτοιο τρόπο, που να προστατεύουν τα ζώα από δυσμενείς καιρικές συνθήκες και απότομες μεταβολές του καιρού.

Πιο συγκεκριμένα, η εξωτερική οροφή που βρίσκεται απευθείας πάνω από τα ζώα, πρέπει να ελαχιστοποιεί την απορρόφηση και τη μετάδοση της ηλιακής θερμότητας.

7. Το δάπεδο στα μεταφορικά μέσα ή τους περιέκτες θα πρέπει να είναι αντιολισθητικό. Τα δάπεδα πρέπει να είναι σχεδιασμένα, κατασκευασμένα και συντηρημένα ώστε να αποφεύγεται η ταλαιπωρία, η καταπόνηση και ο τραυματισμός των ζώων και να ελαχιστοποιείται η διαρροή ούρων και περιττωμάτων. Τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή των δαπέδων πρέπει να επιλέγονται ώστε να ελαχιστοποιούν τη διάβρωση.

8. Τα μεταφορικά μέσα ή οι περιέκτες θα πρέπει να είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα κατά τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχουν πρόσβαση στα ζώα και να επιτρέπουν την επιθεώρηση αυτών και αν είναι απαραίτητο να επιτρέπουν το πότισμα, την παροχή τροφής και φροντίδας.

9. Όταν τα ζώα πρέπει να είναι δεμένα, θα πρέπει να διατίθεται ο κατάλληλος εξοπλισμός στο μεταφορικό μέσο.

10. Οι περιέκτες στους οποίους μεταφέρονται τα ζώα πρέπει να είναι σαφώς και ορατά επισημασμένοι ώστε να φαίνεται η παρουσία ζώντων ζώων, με σήμα το οποίο δείχνει το επάνω μέρος του περιέκτη.

11. Τα μεταφορικά μέσα, οι περιέκτες και τα εξαρτήματά τους θα πρέπει να είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα ώστε να επιτρέπουν τον εύκολο καθαρισμό και απολύμανση.

Προετοιμασία για τη μεταφορά

Άρθρο 7 – Προγραμματισμός

1. Για κάθε ταξίδι, το υπεύθυνο πρόσωπο για τη μεταφορά των ζώων πρέπει να ορίζεται ώστε να μπορούν να αποκτώνται πληροφορίες για τη διοργάνωση, τη διεξαγωγή και την περάτωση της μεταφοράς, ανά πάσα σπιγμή κατά τη διάρκεια του ταξιδίου.

2. Όταν ο χρόνος του ταξιδιού υπερβαίνει τις οκτώ ώρες για τη μεταφορά των οικιακών μονόπλων και των οικιακών ζώων, όπως βοοειδή, προβατοειδή, αιγοειδή και χοίρια είδη, το υπεύθυνο πρόσωπο για τη μεταφορά τους θα πρέπει να συντάσσει ένα έγγραφο στο οποίο θα καθορίζει τις διαδικασίες που προβλέπονται για το ταξίδι και ειδικότερα τις ακόλουθες λεπτομέρειες:

- α) ταυτότητα του μεταφορέα και του μέσου μεταφοράς,
- β) ταυτότητα του φορτίου και των εγγράφων συνοδείας (ζωικά είδη, αριθμός ζώων, κτηνιατρικά πιστοποιητικά),
- γ) ο τόπος και η χώρα αναχώρησης, τους τόπους μεταφοράς, τους τόπους όπου τα ζώα πρόκειται να εκφορτωθούν και να αναπαυθούν καθώς και τον τόπο και τη χώρα προορισμού.

3. Το υπεύθυνο πρόσωπο για τη μεταφορά θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι το σχεδιαζόμενο ταξίδι βρίσκεται σε συμμόρφωση με τους αντίστοιχους κανόνες των χωρών αναχώρησης, διαμετακόμισης και προορισμού.

4. Το υπεύθυνο πρόσωπο για την ευημερία των ζώων θα πρέπει αμέσως να καταχωρεί στο προαναφερόμενο στην παράγραφο 2 έγγραφο, τους χρόνους και τους τόπους στους οποίους τα μεταφερόμενα ζώα ταΐστηκαν, ποτίστηκαν και αναπαύθηκαν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Το έγγραφο αυτό θα διατίθεται στην αρμοδία αρχή εφόσον ζητηθεί.

5. Κανένα ζώο δεν θα μεταφέρεται εάν δεν έχουν προηγουμένως υπάρξει κατάλληλες προβλέψεις από το υπεύθυνο πρόσωπο για τη μεταφορά, ώστε να εξασφαλίσει την ευημερία τους, κατά τη διάρκεια ολόκληρου του ταξιδιού. Όταν χρειαστεί, θα πρέπει να γίνουν διευθετήσεις για παροχή νερού, τροφής και ανάπταυσης, καθώς και οποιαδήποτε απαραίτητη φροντίδα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, καθώς και αμέσως μετά την άφιξη στον τόπο προορισμού. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να δίδεται εκ των προτέρων η κατάλληλη ενημέρωση.

6. Για να αποφευχθούν καθυστερήσεις, τα φορτία των ζώων θα πρέπει να συνοδεύονται από κατάλληλα έγγραφα και, στα σημεία όπου πρέπει να συμπληρωθούν οι διατυπώσεις εισαγωγής και διαμετακόμισης, το αρμόδιο πρόσωπο πρέπει να ενημερώνεται όσο το δυνατό νωρίτερα.

7. Το υπεύθυνο πρόσωπο για τη μεταφορά θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η ευθύνη για την ευημερία των ζώων κατά τη διάρκεια της μεταφοράς είναι σαφώς καθορισμένη, από το χρόνο της αναχώρησης έως το χρόνο της άφιξης στο σημείο προορισμού, συμπεριλαμβανομένης της φόρτωσης και της εκφόρτωσης.

Άρθρο 8 – Συνοδοί

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί η απαραίτητη φροντίδα των ζώων καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού, τα φορτία πρέπει να συνοδεύονται από έναν συνοδό ο

οποίος είναι επιφορτισμένος με την ευημερία των ζώων. Ο οδηγός είναι δυνατό να επιτελεί τα καθήκοντα του συνοδού.

2. Ο συνοδός θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει ειδική και κατάλληλη εκτραίδευση ή να έχει ισοδύναμη πρακτική εμπειρία που να τον/την καθιστά ικανό/ικανή να χειρίζεται, να μεταφέρει και να φροντίζει ζώα, ακόμη και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

3. Εξαιρέσεις στις διατάξεις της παραγράφου 1 μπορεί να υπάρξουν στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη μεταφορά των ζώων έχει ορίσει κάποιον αντιπρόσωπο για τη φροντίδα των ζώων σε κατάλληλα σημεία για ανάπταση, νερό και τροφή

β) όταν τα ζώα μεταφέρονται σε περιέκτες οι οποίοι είναι στερεωμένοι με ασφάλεια, αερίζονται επαρκώς και, εάν χρειάζεται, περιέχουν αρκετό νερό και τροφή, σε διανεμητές που δεν είναι δυνατό να αναποδογυρίσουν, για χρονικό διάστημα ταξιδιού, ίσο με το διπλάσιο του αναμενόμενου χρόνου.

Άρθρο 9 – Κατάλληλότητα για μεταφορά

1. Κανένα ζώο δεν δύναται να μεταφέρεται εάν δεν είναι κατάλληλο για το ταξίδι για το οποίο προορίζεται.

2. Ασθενή ή τραυματισμένα ζώα δεν θεωρούνται κατάλληλα για μεταφορά. Ωστόσο, η διάταξη αυτή δεν ισχύει:

α) για ελαφρά τραυματισμένα ή ασθενή ζώα των οποίων η μεταφορά δεν θα μπορούσε να προκαλέσει επιπλέον καταπόνηση,

β) για ζώα που μεταφέρονται για πειραματικούς ή άλλους επιστημονικούς σκοπούς εγκεκριμένους από τη σχετική αρμόδια αρχή, εάν η ασθένεια ή ο τραυματισμός αποτελεί μέρος του ερευνητικού προγράμματος,

γ) για τη μεταφορά ζώων υπό κτηνιατρική παρακολούθηση ή μετά από επείγουσα θεραπεία.

3. Ειδική προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη μεταφορά ζώων σε προχωρημένα στάδια εγκυμοσύνης, σε όσα έχουν γεννήσει πρόσφατα και σε πολύ νεαρά ζώα:

- Θηλαστικά σε κατάσταση εγκυμοσύνης δεν πρέπει να μεταφέρονται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος τουλάχιστον ίσου με το 10% της διάρκειας της κύησης, πριν τον τοκετό, ούτε κατά τη διάρκεια τουλάχιστον μιας εβδομάδας μετά τον τοκετό,
- Τα πολύ νεαρά θηλαστικά δεν πρέπει να μεταφέρονται πριν την πλήρη ίαση του ομφαλού.

Εφόσον ληφθούν όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα, σύμφωνα με τις συμβουλές του κτηνιάτρου και ανάλογα σε κάθε περίπτωση, μπορεί να υπάρξουν εξαιρέσεις από την αρμόδια αρχή για καταχωρημένες φοράδες με πουλάρια που πηγαίνουν στους ίππους αναπαραγώγης μετά τον τοκετό.

4. Ηρεμιστικές ουσίες δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται εκτός εάν είναι απολύτως απαραίτητες για την εξασφάλιση της ευημερίας των ζώων, ενώ χρησιμοποιούνται μόνο με κτηνιατρική συμβουλή, και σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 10 – Επιθεώρηση / Πιστοποιητικό

1. Πριν τα ζώα φορτωθούν για διεθνή μεταφορά θα πρέπει να επιθεωρηθούν από εξουσιοδοτημένο κτηνίατρο της χώρας απ' όπου ξεκινά το ταξίδι, ο οποίος θα πιστοποιήσει ότι είναι κατάλληλα για το ταξίδι.

2. Ο εξουσιοδοτημένος κτηνίατρος θα εκδώσει πιστοποιητικό το οποίο θα προσδιορίζει την ταυτότητα των ζώων, θα αναφέρει ότι είναι κατάλληλα για το ταξίδι προορισμού και, εάν είναι δυνατό, θα καταγράψει τον αριθμό μητρώου ή, εάν χρειάζεται, το όνομα ή άλλη μορφή ταυτότητας του μέσου μεταφοράς και του τύπου μεταφοράς που χρησιμοποιείται.

3. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που καθορίζονται μέσω συμφωνίας μεταξύ των ενδιαφερομένων Μερών, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορεί και να μην ισχύουν.

Άρθρο 11 – Ανάπταση, νερό και ζωατροφή πριν τη φόρτωση

1. Τα ζώα πρέπει να προετοιμάζονται για το ταξίδι προορισμού τους, να συνηθίσουν στη ζωατροφή που πρόκειται να τους παρέχεται και να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα συστήματα παροχής νερού και τροφής. Θα πρέπει να τους παρέχεται νερό, ζωατροφή και διάστημα ανάπτασης, όσο χρειάζεται.

2. Προκειμένου να μειωθεί η καταπόνηση της μεταφοράς, θα πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στην ανάγκη κάποιων κατηγοριών ζώων, όπως π.χ. τα άγρια ζώα, να εγκλιματιστούν με τον τρόπο μεταφοράς, πριν το προτιθέμενο ταξίδι.

3. Η ανάμειξη ζώων που δεν έχουν μεγαλώσει μαζί ή δεν έχουν συνηθίσει το ένα το άλλο, θα πρέπει να αποφεύγεται στο βαθμό που είναι δυνατό.

Φόρτωση και εκφόρτωση Άρθρο 12 – Αρχές

1. Τα ζώα πρέπει να φορτώνονται και να εκφορτώνονται κατά τέτοιο τρόπο που να μην τους προκαλεί τραυματισμούς ή καταπόνηση.

2. Τα ζώα πρέπει να φορτώνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ότι πληρούνται οι απαιτήσεις για ελεύθερο χώρο (εμβαδά δαπέδου και ύψος) καθώς και διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 17.

3. Τα ζώα πρέπει να φορτώνονται όσο το δυνατό πλησιέστερα στην ώρα αναχώρησης από τον τόπο αποστολής.

4. Αμέσως μετά την άφιξη στον τόπο προορισμού, τα ζώα πρέπει να εκφορτώνονται όσο το δυνατό συντομότερα, να τους παρέχεται επαρκής ποσότητα νερού και, εάν χρειάζεται, τροφής και ανάπταυσης.

Άρθρο 13 – Εξοπλισμός και διαδικασίες

1. Η φόρτωση και εκφόρτωση θα πρέπει να γίνονται με τη χρήση κατάλληλα σχεδιασμένης και κατασκευασμένης ράμπας, ανυψωτικού ή εξέδρας φόρτωσης, εκτός από τις περιπτώσεις όπου τα ζώα πρόκειται να φορτωθούν και να εκφορτωθούν σε ειδικά κατασκευασμένους περιέκτες. Το δια χειρός ανασήκωμα επιτρέπεται μόνο εάν τα ζώα είναι αρκετά μικρά σε μέγεθος, ενώ είναι επιθυμητό στην περίπτωση πολύ νεαρών ζώων που μπορεί να δυσκολεύονται να μετακινηθούν στη ράμπα. Όλοι οι εξοπλισμοί φόρτωσης και εκφόρτωσης θα πρέπει να είναι κατάλληλοι⁴ για το σκοπό που χρησιμοποιούνται, σταθεροί και να διατηρούνται σε καλή κατάσταση.

2. Όλες οι ράμπες και οι επιφάνειες στις οποίες περιπατούν τα ζώα πρέπει να είναι σχεδιασμένες και να διατηρούνται έτσι ώστε να αποτρέπεται η ολίσθηση, ενώ η κλίση τους θα πρέπει να είναι όσο το δυνατό πιο μικρή. Όταν η κλίση τους είναι περισσότερο απότομη από 10°, τότε θα πρέπει να είναι εξοπλισμένες με ένα σύστημα, όπως π.χ. με εγκάρσιες σανίδες, το οποίο θα διασφαλίζει ότι τα ζώα ανέρχονται ή κατέρχονται χωρίς κίνδυνο ή δυσκολία. Ο εξοπλισμός θα πρέπει, εφόσον χρειάζεται, να παρέχεται και με πλευρικά κιγκλιδώματα.

3. Το εσωτερικό της μεταφορικής μονάδας θα πρέπει να φωτίζεται καλά κατά τη φόρτωση, ώστε τα ζώα να μπορούν να βλέπουν πιού πηγαίνουν, ανάλογα και με τις συγκεκριμένες απαιτήσεις του είδους του ζώου.

4. Τα ζώα θα πρέπει να φορτώνονται μόνο σε μέσο μεταφοράς το οποίο είναι καθαρισμένο σχολαστικά και, εάν χρειάζεται, έχει απολυμανθεί.

5. Προϊόντα τα οποία μεταφέρονται με το ίδιο μεταφορικό μέσο με τα ζώα, θα πρέπει να είναι τοποθετημένα έτσι ώστε να μην προκαλούν τραυματισμούς, καταπόνηση ή ανησυχία στα ζώα.

6. Όταν οι περιέκτες οι οποίοι είναι φορτωμένοι με ζώα, τοποθετούνται ο ένας επάνω στον άλλο εντός του μεταφορικού μέσου, θα πρέπει να λαμβάνονται οι απαραίτητες προφυλάξεις για την αποφυγή της πτώσης ούρων και περιττωμάτων στα ζώα που βρίσκονται από κάτω.

Άρθρο 14 – Χειρισμοί

1. Τα ζώα πρέπει να υφίστανται χειρισμούς με ηρεμία και ηπιότητα προκειμένου να μειωθεί η αναστάτωση και η αναταραχή στο ελάχιστο δυνατό, και για να προστατευτούν τα ζώα από πόνο, ανησυχία και τραυματισμούς που θα μπορούσαν να αποφευχθούν.
2. Θα πρέπει να αποφεύγονται οι θόρυβοι, η ταλαιπωρία και η χρήση υπερβολικού βαθμού καταναγκασμού, κατά τη διάρκεια της φόρτωσης και της εκφόρτωσης. Τα ζώα δεν πρέπει να κτυπιούνται, ούτε θα πρέπει να εφαρμόζεται πίεση σε κάπιο από τα ιδιαίτερα ευαίσθητα μέρη του σώματός τους. Πιο συγκεκριμένα, οι ουρές των ζώων δεν θα πρέπει να συνθλίβονται, να συστρέφονται ή να σπάνε και τα μάτια τους δεν πρέπει να είναι καλυμένα. Τα ζώα δεν πρέπει να γρονθοκοπούνται ή να λακτίζονται.
3. Τα ίδια τα ζώα δεν πρέπει να κρέμονται με μηχανικά μέσα, να ανασηκώνονται ή να σύρονται από το κεφάλι, τα αυτιά τα κέρατα, τα πόδια, την ουρά ή τη γούνα τους, ή με κάπιοιν άλλο επώδυνο τρόπο.
4. Τα όργανα που προορίζονται για την καθοδήγηση των ζώων, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό αυτό. Η χρήση οργάνων τα οποία προκαλούν ηλεκτρικές εκκενώσεις θα πρέπει να αποφεύγεται όσο το δυνατό περισσότερο. Σε κάθε περίπτωση, τα όργανα αυτά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για ενήλικα βοοειδή και ενήλικους χοίρους, οι οποίοι αρνούνται να μετακινηθούν, και μόνο όταν έχουν χώρο μπροστά τους για να μετακινηθούν. Οι εκκενώσεις δεν πρέπει να διαρκούν περισσότερο από ένα δευτερόλεπτο, πρέπει να απέχουν επαρκώς μεταξύ τους και να εφαρμόζονται μόνο στους μύες των οπισθίων. Οι εκκενώσεις δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται επανειλλημμένα εάν το ζώο δεν ανταποκρίνεται.
5. Τα πρόσωπα που χειρίζονται τα ζώα δεν πρέπει να χρησιμοποιούν κεντριά ή όργανα με αιχμηρές άκρες. Οι ράβδοι, ή άλλα μέσα που προορίζονται για την καθοδήγηση των ζώων θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο με την προϋπόθεση ότι μπορούν να εφαρμόζονται στο σώμα ενός ζώου χωρίς να προκαλούν τραυματισμό ή καταπόνηση.

Άρθρο 15 – Διαχωρισμός

1. Τα ζώα θα πρέπει να διαχωρίζονται κατά τη διάρκεια της μεταφοράς όταν είναι πιθανό να συμβούν τραυματισμοί ή καταπονήσεις εάν αυτά βρίσκονται όλα μαζί. Αυτό θα πρέπει να ισχύει ιδιαίτερα σε:
  - α. ζώα διαφορετικών ειδών,
  - β. ζώα τα οποία είναι εχθρικά μεταξύ τους,
  - γ. ζώα σημαντικά διαφορετικών μεγεθών ή ηλικιών,
  - δ. μη ευνουχισμένα ενήλικα αρσενικά,
  - ε. δεμένα και άδετα ζώα.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν θα ισχύουν όταν τα ζώα έχουν μεγαλώσει σε συμβατές μεταξύ τους ομάδες, είναι συνηθισμένα το ένα με το άλλο, όταν ο διαχωρισμός μπορεί να προκαλέσει ανησυχία ή όπου τα θηλυκά συνοδεύονται από εξαρτημένα νεαρά ζώα.

Πρακτικές μεταφοράς

Άρθρο 16 – Δάπεδα και στρωμνές

Οι επιφάνειες των δαπέδων των μεταφορικών μέσων ή των περιεκτών θα πρέπει να διατηρούνται έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος ολίσθησης και διαρροής ούρων και περιττωμάτων. Ένα κατάλληλο υπόστρωμα το οποίο απορροφά τα ούρα και τα περιττώματα και το οποίο παρέχει ένα ικανοποιητικό υλικό ανάπτασης, θα πρέπει να καλύπτει το δάπεδο του μεταφορικού μέσου ή των περιεκτών, εκτός εάν χρησιμοποιείται κάποια εναλλακτική μέθοδος η οποία παρέχει τουλάχιστον τα ίδια πλεονεκτήματα στα ζώα.

Άρθρο 17 – Προβλέψεις χώρου (επιφάνεια δαπέδου και ύψος)

1. Στα ζώα πρέπει να παρέχεται επαρκής χώρος ώστε να στέκονται στη φυσική τους θέση μέσα στο μεταφορικό μέσο ή τον περιέκτη. Συγχρόνως θα πρέπει να παρέχεται χώρος για να ξαπλώνουν, εκτός εάν το τεχνικό πρωτόκολο ή ειδικοί όροι για την προστασία των ζώων υπαγορεύουν κάτι διαφορετικό.

Ένα τεχνικό πρωτόκολο το οποίο θα έχει συνταχθεί σύμφωνα με το Άρθρο 34 της παρούσας Σύμβασης, θα πρέπει να καθορίζει τις ελάχιστες προβλέψεις χώρου για τα ζώα.

2. Για να προλαμβάνονται οι τραυματισμοί από υπερβολική κίνηση θα πρέπει να χρησιμοποιούνται διαχωριστικά για το διαμοιρασμό μεγάλων ομάδων ζώων ή την υποδιαιρέση χώρου ο οποίος περιέχει λιγότερα ζώα από την κανονική του χωρητικότητα, τα οποία διαφορετικά θα είχαν στη διάθεσή τους υπερβολικά πολύ χώρο.

3. Τα διαχωριστικά θα πρέπει να είναι κατάλληλα για το μέγεθος και το είδος των ζώων, και θα πρέπει να τοποθετούνται, να στερεώνονται και να διατηρούνται έτσι ώστε να αποφεύγονται οι τραυματισμοί ή καταπόνηση των ζώων.

Άρθρο 18 – Πρόσδεση των ζώων

Όταν τα ζώα προσδένονται, τα σχοινιά, τα λουριά ή τα άλλα μέσα που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι αρκετά ανθεκτικά ώστε να μην στάνε κατά τη διάρκεια των συνήθων συνθηκών μεταφοράς, και αρκετά μακριά ώστε να επιτρέπουν στα ζώα, εάν είναι απαραίτητο, να ξαπλώνουν και να τρώνε και να πίνουν. Θα πρέπει να είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε να εξαλείφεται οποιοσδήποτε κίνδυνος στραγγαλισμού ή τραυματισμού. Τα ζώα δεν πρέπει να προσδένονται από τα κέρατα, τα πόδια, από χαλκά μύτης, ούτε να μεταφέρονται με τα πόδια τους δεμένα μαζί. Τα ζώα θα πρέπει να είναι

δεμένα μόνο με διατάξεις που τους επιτρέπουν να απελευθερώνονται γρήγορα.

Άρθρο 19 – Εξαερισμός και θερμοκρασία

- Θα πρέπει να προβλέπεται επαρκής εξαερισμός ώστε να εξασφαλίζεται ότι αντιμετωπίζονται πλήρως οι ανάγκες των ζώων, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τον αριθμό και το είδος των ζώων που πρόκειται να μεταφερθούν και τις αναμενόμενες καιρικές συνθήκες κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.
- Οι περιέκτες θα πρέπει να είναι στοιβαγμένοι κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην παρεμποδίζεται ο εξαερισμός τους.
- Όταν τα ζώα πρόκειται να μεταφερθούν σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες θερμοκρασίας και υγρασίας, θα πρέπει να γίνονται οι κατάλληλες ρυθμίσεις ώστε να εξασφαλίζεται η ευημερία τους.

Άρθρο 20 – Νερό, ζωοτροφή και ανάτραυση

- Κατά τη διάρκεια της μεταφοράς στα ζώα θα παρέχεται νερό, ζωοτροφή και η δυνατότητα ανάπταυσης ανάλογα με το είδος και την ηλικία τους, ανά κατάλληλα χρονικά διαστήματα.
- Ένα τεχνικό πρωτόκολο, το οποίο θα συντάσσεται σύμφωνα με το Άρθρο 34 της παρούσας Σύμβασης, θα καθορίζει τους μέγιστους χρόνους ταξιδιού και τα ελάχιστα διαστήματα ποτίσματος και ταΐσματος καθώς και των περιόδων ανάπταυσης.
- Το νερό και η ζωοτροφή θα πρέπει να είναι καλής ποιότητας και να φέρονται στα ζώα κατά τρόπο που ελαχιστοποιεί τις επιμολύνσεις.

Άρθρο 21 – Θηλυκά σε περίοδο γαλακτισμού

Τα θηλυκά που βρίσκονται σε περίοδο γαλακτισμού και τα οποία δεν συνοδεύονται από τα νεογνά τους, δεν επιτρέπεται να μεταφέρονται για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Ωστόσο στις περιπτώσεις που κάτι τέτοιο είναι αναπόφευκτο, αυτά θα πρέπει να αλμέγονται ακριβώς πριν τη φόρτωση και ανά διαστήματα που δεν θα υπερβαίνουν τις 12 ώρες, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Άρθρο 22 – Φωτισμός

Το μεταφορικό μέσο θα πρέπει να είναι εξοπλισμένο με μέσα φωτισμού, φορητά ή σταθερά, επαρκή για τη γενική επιθεώρηση των ζώων και όπου είναι απαραίτητο κατά τη μεταφορά και για το πότισμα και το τάισμα.

Άρθρο 23 – Περιέκτες

- Κατά τη μεταφορά και τους χειρισμούς, οι περιέκτες πρέπει πάντα να διατηρούνται σε όρθια θέση και τα απότομα τραντάγματα ή οι μεγάλοι κραδασμοί θα πρέπει να αποφεύγονται.

2. Οι περιέκτες θα πρέπει να σταθεροποιούνται έτσι ώστε να μην υπάρχει ο κίνδυνος μετατόπισής τους από την κίνηση του μεταφορικού μέσου.

Άρθρο 24 – Φροντίδα κατά τη μεταφορά

Το υπεύθυνο πρόσωπο για την ευημερία των ζώων θα πρέπει σε κάθε ευκαιρία να τα ελέγχει και να παρέχει, εφόσον χρειάζεται, την κατάλληλη φροντίδα.

Άρθρο 25 – Επείγοντα περιστατικά και ατυχήματα κατά τη μεταφορά

Ζώα τα οποία ασθενούν ή τραυματίζονται κατά τη μεταφορά πρέπει να δέχονται τις πρώτες βοήθειες όσο το δυνατό συντομότερα. Εφόσον είναι απαραίτητο, θα πρέπει να τους παρέχεται η κατάλληλη κτηνιατρική περίθαλψη ή να θανατώνονται κατά τρόπο που δεν τους προκαλεί πρόσθετη καταπόνηση.

Ειδικές διατάξεις

Άρθρο 26 – Ειδικές διατάξεις για τη σιδηροδρομική μεταφορά

1. Οποιοδήποτε σιδηροδρομικό βαγόνι που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά ζώων θα πρέπει να επισημαίνεται ώστε να υποδηλώνει την παρουσία ζώντων ζώων. Εάν τα ζώα δεν μεταφέρονται σε περιέκτες, τα εσωτερικά τοιχώματα του σιδηροδρομικού βαγονιού θα πρέπει να είναι κατασκευασμένα από κατάλληλο υλικό, εντελώς λεία και εξοπλισμένα με δακτυλίους ή μπάρες, σε κατάλληλο ύψος, στα οποία μπορεί να προσδένονται τα ζώα.
2. Όταν δεν μεταφέρονται σε ατομικά κιβώτια, τα μόνοτπλα ζώα (π.χ. άλογα) θα πρέπει να προσδένονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να βλέπουν όλα την ίδια πλευρά του βαγονιού ή να βλέπουν το ένα το άλλο. Ωστόσο, τα πουλάρια και τα ανεκπαίδευτα ζώα δεν πρέπει να δένονται.
3. Τα ευμεγέθη ζώα θα πρέπει να φορτώνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέπεται στο συνοδό να κινείται μεταξύ τους.
4. Όταν συνδέονται (συναρμολογούνται) τρέγα και κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε άλλης κίνησης των βαγονιών, θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα προληπτικά μέτρα για την αποφυγή των απότομων τρανταγμάτων σε βαγόνια που περιέχουν ζώα.
5. Σε κάθε ευκαιρία που σταματούν τα βαγόνια ή αλλάζουν οι καιρικές συνθήκες, θα πρέπει να ελέγχονται τα ζώα, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 24 της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 27 – Ειδικές διατάξεις για την οδική μεταφορά

1. Τα οχήματα στα οποία μεταφέρονται τα ζώα θα πρέπει να είναι σαφώς και ορατώς επισημασμένα ώστε να υποδηλώνουν την παρουσία ζώντων ζώων.

2. Τα οχήματα θα πρέπει να οδηγούνται με τέτοιο τρόπο που να εξασφαλίζει την ομαλή επιτάχυνση, επιβράδυνση και στροφή.
3. Τα οχήματα θα πρέπει να μεταφέρουν τον κατάλληλο εξοπλισμό για τη φόρτωση και την εκφόρτωση, σε συμμόρφωση με το Άρθρο 13 της παρούσας Σύμβασης.
4. Σε κάθε ευκαιρία που σταματά το όχημα ή αλλάζουν οι καιρικές συνθήκες, θα πρέπει να ελέγχονται τα ζώα, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 24 της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 28 – Ειδικές διατάξεις για τη μεταφορά δια θαλάσσης (εκτός οχηματαγωγών πλοίων)

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι πληρούνται οι απαιτήσεις για την ευημερία των ζώων που μεταφέρονται, η αρμόδια αρχή της χώρας όπου πραγματοποιείται η φόρτωση, θα πρέπει να επιθεωρήσει πριν επιτρέψει τη φόρτωση:
    - a. σε πλοία που έχουν κατασκευαστεί ή μετατραπεί ειδικά για τη μεταφορά ζώντων ζώων
    - β. σε άλλα πλοία στα οποία έχουν γίνει ρυθμίσεις για την μεταφορά των ζώων.
  2. Θα πρέπει να υπάρχει συναγερμός για την ανίχνευση οποιασδήποτε βλάβης παροχής ρεύματος στο σύστημα εξαναγκασμένου εξαερισμού.
- Θα πρέπει να προβλέπεται μία δευτερεύουσα πηγή ρεύματος, σαφώς διαχωρισμένη από την πρωτεύουσα πηγή, ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση του κατάλληλου εξαναγκασμένου εξαερισμού.
3. Τα ζώα δεν πρέπει να μεταφέρονται σε ανοικτό κατάστρωμα, εκτός εάν βρίσκονται μέσα σε περιέκτες ή άλλες κατασκευές που τα προστατεύουν επαρκώς από το νερό της θάλασσας.
  4. Οταν τα ζώα επιβιβάζονται στο πλοίο και αποβιβάζονται από αυτό, θα πρέπει να προβλέπονται κατάλληλες σκάλες, ράμπες και διάδρομοι μεταξύ της πτροκυμαίας και των καταστρωμάτων του πλοίου.
  5. Η φόρτωση και η εκφόρτωση των ζώων σε πλοία μεταφοράς ζώντων ζώων θα πρέπει να επιβλέπεται από εξουσιοδοτημένο κτηνίατρο.
  6. Οι χώροι παραμονής των ζώων, οι ράμπες και οι διάδρομοι θα πρέπει να είναι επαρκώς φωτισμένοι κατά τη φόρτωση και την εκφόρτωση ώστε τα ζώα να βλέπουν πού πηγαίνουν, ανάλογα και με τις ειδικές απαιτήσεις κάθε είδους ζώου.
  7. Όλοι οι χώροι παραμονής των ζώων και οι περιέκτες θα πρέπει να είναι άμεσα προσβάσιμα τόσο για τα ζώα όσο και για τους συνοδούς.

8. Οι διάδρομοι για τα ζώα θα πρέπει να είναι κατάλληλοι για το είδος που πρόκειται να μεταφερθεί, και πιο συγκεκριμένα δεν πρέπει να έχουν αιχμηρές άκρες και αιχμηρές γωνίες, ενώ οι προεξοχές πρέπει να είναι όσο το δυνατό λιγότερες.

9. Όλοι οι χώροι του πλοίου όπου πρόκειται να παραμείνουν τα ζώα θα πρέπει να διαθέτουν εγκαταστάσεις που εξασφαλίζουν την αποτελεσματική αποστράγγιση και να διατηρούνται σε καλή κατάσταση υγιεινής.

10. Οι προμήθειες σε καθαρό φρέσκο νερό, υγιεινή ζωοτροφή και κατάλληλη στρωμνή, επαρκείς για τις ανάγκες των ζώων και λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια του θαλάσσιου ταξιδιού, θα πρέπει να μεταφέρονται στο πλοίο.

11. Αποθέματα νερού, και σε περιπτώσεις μεγάλων ταξιδιών, τροφής και στρωμνής για τα ζώα θα πρέπει να μεταφέρονται για την περίπτωση απρόβλεπτων καθυστερήσεων.

12. Οι προμήθειες σε ζωοτροφές και στρωμνή θα πρέπει να αποθηκεύονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ότι διατηρούνται σε ξηρή κατάσταση και είναι προστατευμένες από τις καιρικές συνθήκες και τη θάλασσα. Η αποθήκευση της ζωοτροφής και της στρωμνής δεν θα απορρυθμίζει τα συστήματα εξαερισμού, φωτισμού και αποστράγγισης και δεν θα εμπλέκεται με τους διαδρόμους.

13. Θα πρέπει να παρέχεται εξοπλισμός παροχής νερού και ζωοτροφής ανάλογος με τον αριθμό, το μέγεθος και το είδος των ζώων.

14. Θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για την απομόνωση ζώων που ασθενούν ή τραυματίζονται κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

15. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, θα πρέπει να είναι δυνατό να θανατωθεί ένα ζώο σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο Άρθρο 25 της παρούσας Σύμβασης. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο ένα μέσο θανάτωσης κατάλληλο για το είδος που μεταφέρεται.

Άρθρο 29 – Ειδικές διατάξεις για τη μεταφορά σε οδικά οχήματα ή σιδηροδρομικά βαγόνια επί οχηματαγωγών πλοίων

1. Όταν τα ζώα μεταφέρονται σε οδικά οχήματα ή σιδηροδρομικά βαγόνια επί οχηματαγωγών πλοίων, ιδιαίτερα στα εσωτερικά καταστρώματα, θα πρέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα ώστε να εξασφαλίζεται ότι παρέχεται επαρκής εξαερισμός στα ζώα, καθ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού. Τα οδικά οχήματα και τα σιδηροδρομικά βαγόνια θα πρέπει να είναι στοιβαγμένα κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα ζώα να έχουν τη μέγιστη δυνατή ωφέλεια από τις εισόδους του καθαρού αέρα.

2. Το υπεύθυνο πρόσωπο για την ευημερία των ζώων θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε αυτά έτσι ώστε να μπορεί να τα επιθεωρεί και εάν χρειάζεται,

να τα φροντίζει, να τους δίνει νερό και ζωοτροφή κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

3. Τα οδικά οχήματα, τα σιδηροδρομικά βαγόνια και οι περιέκτες θα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με έναν επαρκή αριθμό ικανοποιητικά σχεδιασμένων, τοποθετημένων και συντηρημένων σημείων ασφάλειας τα οποία θα τους δίνουν τη δυνατότητα να στερεωθούν με ασφάλεια επί του πλοίου. Τα οδικά οχήματα, τα σιδηροδρομικά βαγόνια και οι περιέκτες θα πρέπει να ασφαλίζονται επί του πλοίου πριν την έναρξη του θαλασσίου ταξιδιού προκειμένου να μην μετακινηθούν από την κίνηση του πλοίου.

4. Τα οδικά οχήματα και τα σιδηροδρομικά βαγόνια που περιέχουν ζώα μπορούν να μεταφέρονται σε ανοικτό κατάστρωμα, μόνο σε θέση η οποία παρέχει επαρκή προστασία από το θαλάσσιο νερό, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία που παρέχει το ίδιο το οδικό όχημα ή το σιδηροδρομικό βαγόνι.

5. Θα πρέπει να υπάρχει συναγερμός για την ανίχνευση οποιασδήποτε βλάβης στο σύστημα εξαναγκασμένου εξαερισμού του πλοίου. Θα πρέπει να προβλέπεται δευτερεύουσα πηγή ισχύος η οποία θα διασφαλίζει ότι διατηρείται επαρκής εξαναγκασμένος εξαερισμός.

6. Θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την παροχή καθαρού νερού και ζωοτροφής στα ζώα σε περίπτωση απρόβλεπτων καθυστερήσεων ή ό,τι άλλο είναι απαραίτητο.

7. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, εάν η μεταφορά διαρκεί πάνω από δύο ώρες, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα θανάτωσης κάποιου ζώου σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο Άρθρο 25 της παρούσας Σύμβασης. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο κάποιο μέσο θανάτωσης κατάλληλο για το συγκεκριμένο είδος του ζώου.

Άρθρο 30 – Ειδικές διατάξεις για την εναέρια μεταφορά

1. Κανένα ζώο δεν θα μεταφέρεται σε συνθήκες όπου η ποιότητα, η θερμοκρασία και η πίεση του αέρα δεν είναι δυνατό να διατηρηθούν εντός κατάλληλου εύρους κατά τη διάρκεια ολόκληρου του ταξιδιού.

2. Ο κυβερνήτης θα πρέπει να γνωρίζει το είδος, τη θέση και τον αριθμό όλων των ζώντων ζώων που βρίσκονται επί του αεροσκάφους καθώς και οποιαδήποτε απαιτούμενη ενέργεια. Για ζώα που βρίσκονται σε προσβάσιμα τμήματα των φορτίων, ο κυβερνήτης θα πρέπει να ενημερώνεται για οποιαδήποτε ασυνήθη κατάσταση σχετική με τα ζώα, όσο το δυνατό συντομότερα.

3. Τα ζώα θα πρέπει να φορτώνονται στο αεροσκάφος όσο το δυνατό πληριέστερα στην προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης του αεροσκάφους.

4. Φάρμακα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο εάν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο πρόβλημα και θα πρέπει να χορηγούνται από κτηνίατρο ή από

άλλο αρμόδιο πρόσωπο το οποίο έχει λάβει οδηγίες για τη χρήση τους. Ο κυβερνήτης θα πρέπει να ενημερώνεται όσο το δυνατό συντομότερα για οποιαδήποτε φάρμακα χορηγούνται εν πτήσει.

5. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και όπου χρειάζεται ο συνοδός να έχει πρόσβαση στα ζώα, σύμφωνα με το Άρθρο 25 της παρούσας Σύμβασης, θα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο κάποιο μέσο ελαφράς νάρκωσης και/ή ευθανασίας, κατάλληλο για το συγκεκριμένο είδος, το οποίο θα χρησιμοποιείται μόνο κατόπιν συμφωνίας του κυβερνήτη.

6. Ο συνοδός θα πρέπει να ενημερώνεται πριν την αναχώρηση για τη διαδικασία επικοινωνίας εν πτήσει, και να είναι σε θέση να επικοινωνεί αποτελεσματικά με το πλήρωμα.

Πολυμερείς διαβουλεύσεις

Άρθρο 31 – Πολυμερείς διαβουλεύσεις

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα πρέπει, εντός πέντε ετών από τη θέση της παρούσας Σύμβασης σε ισχύ, και κάθε πέντε έτη στη συνέχεια, ή πιο συχνά εάν η πλειοψηφία των Συμβαλλομένων Μερών το ζητήσει, να πραγματοποιούν πολυμερείς διαβουλεύσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις θα λαμβάνουν χώρα σε συναντήσεις που συγκαλούνται από το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα έχει το δικαίωμα να διορίσει έναν ή περισσότερους αντιπροσώπους για να συμμετάσχουν στις διαβουλεύσεις αυτές. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα κοινοποιούν τα ονόματα των αντιπροσώπων τους στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης τουλάχιστον ένα μήνα πριν από κάθε συνάντηση. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα έχει δικαίωμα ψήφου. Κάθε Κράτος που είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Σύμβασης θα έχει μία ψήφο.

4. Στο πλαίσιο των τομέων αρμοδιότητάς της, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, εφόσον είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Σύμβασης, θα ασκεί το δικαίωμα της για ψήφο, με αριθμό ψήφων που ισούται με τον αριθμό των κρατών μελών της τα οποία είναι Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν θα ασκεί το δικαίωμα της για ψήφο σε περιπτώσεις όπου τα ενδιαφερόμενα Κράτη μέλη ασκούν το δικό τους δικαίωμα, και αντιστρόφως.

5. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να αναζητούν τη συμβουλή εμπειρογνωμόνων. Δύνανται, με δική τους πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο φορέα, να προσκαλέσουν οποιοδήποτε διεθνή ή εθνικό, κυβερνητικό ή μη κυβερνητικό φορέα, ο οποίος έχει την τεχνική αρμοδιότητα στους τομείς που καλύπτει η παρούσα Σύμβαση, όπως εκπροσωπηθεί σε κάποια διαβούλευση αυτών ή σε κάποιο μέρος διαβούλευσης. Η απόφαση για την πρόσκληση των εν λόγω εμπειρογνωμόνων ή φορέων θα λαμβάνεται από την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψήφων.

6. Μετά από κάθε διαβούλευση, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα υποβάλλουν στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, μια έκθεση για τη διαβούλευση και τη λειτουργία της Σύμβασης.

7. Με την προϋπόθεση των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα συντάξουν τους διαδικαστικούς κανόνες των διαβουλεύσεων.

Άρθρο 32 – Εργασίες των πολυμερών διαβουλεύσεων

Στο πλαίσιο των πολυμερών διαβουλεύσεων τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα είναι υπεύθυνα για την τήρηση εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης. Πιο συγκεκριμένα, δύνανται:

- α. να συντάσσουν τεχνικά πρωτόκολλα σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, όπως προβλέπεται από το Άρθρο 34.
- β. να προτείνουν οιεσδήποτε απαραίτητες τροποποιήσεις της Σύμβασης και να εξετάζουν όσες προτείνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 35.
- γ. να εξετάζουν, κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσοτέρων Συμβαλλομένων Μερών, ζητήματα που αφορούν στην ερμηνεία της παρούσας Σύμβασης.
- δ. να κάνουν συστάσεις στην Επιτροπή Υπουργών σχετικά με Κράτη που πρόκειται να προσκληθούν να προσχωρήσουν στη Σύμβαση.

Τεχνικά πρωτόκολλα

Άρθρο 33 – Αντικείμενο

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα υιοθετήσουν τεχνικά πρωτόκολλα σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, σχετικά με τις προβλέψεις χώρου (Άρθρο 17) και το νερό, τη ζωοτροφή και την ανάπτυξη (Άρθρο 20). Μπορούν επίσης να υιοθετήσουν και άλλα τεχνικά πρωτόκολλα προκειμένου να καθιερωθούν τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή των διατάξεων που περιλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 34 – Υιοθέτηση και θέση σε ισχύ

1. Ένα τεχνικό πρωτόκολλο θα πρέπει να υιοθετηθεί από την πλειοψηφία των δύο τρίτων και στη συνέχεια να διαβιβαστεί στην Επιτροπή Υπουργών προς έγκριση. Μετά την έγκρισή του το κείμενο αυτό θα πρέπει να διαβιβαστεί στα Συμβαλλόμενα Μέρη για αποδοχή.
2. Ένα τεχνικό πρωτόκολλο θα τίθεται σε ισχύ αναφορικά με τα Συμβαλλόμενα Μέρη που το έχουν αποδεχθεί, την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήψη μίας περιόδου ενός μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία τρία Συμβαλλόμενα Μέρη, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον δύο κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, έχουν ενημερώσει το Γενικό Γραμματέα ότι το έχουν αποδεχθεί. Αναφορικά με οποιοδήποτε

Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο το αποδέχεται στη συνέχεια, το πρωτόκολλο θα τίθεται σε ισχύ κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη μίας περιόδου ενός μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία το συγκεκριμένο Συμβαλλόμενο Μέρος έχει ενημερώσει το Γενικό Γραμματέα για την αποδοχή του.

3. Για τους σκοπούς σύνταξης των τεχνικών πρωτοκόλλων, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα παρακολουθούν τις εξελίξεις της επιστημονικής έρευνας και των νέων μεθόδων στη μεταφορά των ζώων.

Άρθρο 35 – Τροποποιήσεις

1. Οποιαδήποτε τροποποίηση τεχνικού πρωτοκόλλου σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, η οποία προτείνεται από κάποιο Συμβαλλόμενο Μέρος ή από την Επιτροπή Υπουργών, θα πρέπει να κοινοποιείται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης και να διαβιβάζεται από αυτόν/αυτήν στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σε οποιοδήποτε κράτος μη μέλος το οποίο έχει προσχωρήσει ή έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 38.

2. Οποιαδήποτε τροποποίηση η οποία προτείνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου θα εξετάζεται τουλάχιστον έξι μήνες μετά την ημερομηνία διαβίβασης από το Γενικό Γραμματέα σε πολυμερή διαβούλευση, όπου δύναται να υιοθετηθεί από την πλειοψηφία των δύο τρίτων των Συμβαλλομένων Μερών. Το υιοθετηθέν κείμενο θα διαβιβάζεται στα Συμβαλλόμενα Μέρη.

3. Κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη του 18μηνου διαστήματος μετά την υιοθέτηση της από την πολυμερή διαβούλευση οποιαδήποτε τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ για όσα Συμβαλλόμενα Μέρη δεν έχουν υποβάλει αντιρρήσεις, εκτός εάν περισσότερο από το ένα τρίτο των Συμβαλλομένων έχουν υποβάλει αντιρρήσεις.

Επίλυση διαφορών

Άρθρο 36 – Επίλυση διαφορών

1. Σε περίπτωση διαφοράς αναφορικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, οι αρμόδιες αρχές των ενδιαφερομένων Συμβαλλομένων Μερών θα πρέπει να διαβουλεύονται μεταξύ τους. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα πρέπει να κοινοποιήσει στο Γενικό Γράμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης τις ονομασίες και τις διευθύνσεις των αρμοδίων του αρχών.

2. Εάν η διαφορά δεν επιλυθεί με το ως άνω μέσο, θα παραπεμφθεί σε διαιτησία, με αίτημα οποιουδήποτε εκ των μερών της διαφοράς. Κάθε μέρος θα ορίσει έναν διαιτητή και οι δυο διαιτητές θα ορίσουν ένα επιδιαιτητή. Εάν το ένα μέρος δεν ορίσει το διαιτητή του εντός τριών μηνών από το αίτημα για διαιτησία, αυτός θα οριστεί με αίτημα του άλλου μέρους, από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Εάν ο τελευταίος είναι

υπήκοος ενός από τα κράτη που είναι μέρη της διαφοράς, το καθήκον αυτό θα ανατίθεται στον Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου ή, εάν και ο Αντιπρόεδρος είναι υπήκοος ενός από τα κράτη που είναι μέρη της διαφοράς, από τον παλαιότερο δικαστή του Δικαστηρίου που δεν είναι υπήκοος ενός από τα κράτη που είναι μέρη της διαφοράς. Η ίδια διαδικασία θα τηρείται εάν οι διαιτητές δεν μπορέσουν να συμφωνήσουν στην επιλογή του εισηγητή.

Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ δύο Συμβαλλομένων Μερών, ένα από τα οποία είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ενώ και η τελευταία είναι Συμβαλλόμενο Μέρος, το άλλο Μέρος θα πρέπει να απευθύνει το αίτημα για διαιτησία τόσο στο Κράτος Μέλος όσο και στην Κοινότητα, οι οποίοι από κοινού θα γνωστοποιήσουν στο άλλο Μέρος, εντός τριών μηνών από την παραλαβή του αιτήματος, εάν το κράτος μέλος ή η Κοινότητα, ή από κοινού το κράτος μέλος και η Κοινότητα, θα αποτελούν μέρος της διαφοράς. Εν απουσίᾳ μίας τέτοιας ειδοποίησης, εντός της εν λόγω προθεσμίας, το κράτος μέλος και η Κοινότητα θα θεωρούνται ως ένα και το αυτό μέρος της διαφοράς, για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων που διέπουν τη σύσταση και τη διαδικασία του διαιτητικού σώματος. Το ίδιο ισχύει και όταν το κράτος μέλος και η Κοινότητα από κοινού παρουσιαστούν ως μέρος της διαφοράς.

3. Το διαιτητικό σώμα θα ορίσει τις δικές του διαδικασίες. Οι αποφάσεις του θα λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Η απόφασή του, η οποία θα βασίζεται στην παρούσα Σύμβαση, θα είναι οριστική.

4. Η διαδικασία για την επίλυση των διαφορών δεν θα ισχύει σε διαφορές που σχετίζονται με θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή στον ορισμό του πεδίου αναφοράς της αρμοδιότητας αυτής μεταξύ Συμβαλλομένων Μερών τα οποία είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή μεταξύ των μελών αυτών και της Κοινότητας.

Τελικές ρήτρες
Άρθρο 37 – Υπογραφή, επικύρωση,
αποδοχή, έγκριση

1. Η παρούσα Σύμβαση θα είναι ανοικτή προς υπογραφή από τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης πρέπει να κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Κανένα Κράτος που είναι συμβαλλόμενο μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ζώων κατά τις Διεθνείς Μεταφορές, που άνοιξε για υπογραφή στο Παρίσι στις 13 Δεκεμβρίου 1968, δεν δύναται να καταθέσει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, εάν δεν έχει ήδη λύσει την εν λόγω Σύμβαση ή την κηρύξει λελυμένη ταυτόχρονα.

3. Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία τέσσερα Κράτη έχουν εκφράσει τη συγκατάθεσή τους να δεσμευτούν από την εν λόγω Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων.

4. Στις περιπτώσεις όπου, κατ' εφαρμογήν των δύο προηγούμενων παραγράφων, η λύση της Σύμβασης της 13^{ης} Δεκεμβρίου 1968 δεν είναι δυνατό να τεθεί σε ισχύ ταυτόχρονα με τη θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης, το Συμβαλλόμενο Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δύναται, όταν καταθέσει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, να δηλώσει ότι θα συνεχίσει να εφαρμόζει τη Σύμβαση της 13^{ης} Δεκεμβρίου 1968, έως ότου τεθεί σε ισχύ η παρούσα Σύμβαση.

5. Αναφορικά με οποιοδήποτε προσυπογράφον Κράτος ή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, που εκφράζει μεταγενέστερα τη συγκατάθεσή της να δεσμευτεί από τη Σύμβαση, αυτή θα τεθεί σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 38 – Προσχώρηση κρατών μη μελών

1. Μετά τη θέση παρούσας Σύμβασης σε ισχύ, η Επιτροπή των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης δύναται να καλέσει οποιοδήποτε άλλο Κράτος που δεν είναι μέλος του Συμβουλίου, να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση, με απόφαση της πλειοψηφίας που προβλέπεται στο Άρθρο 20.δ. του καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης και με την ομόφωνη ψήφο των αντιπροσώπων των Συμβαλλομένων Κρατών που δικαιούνται να συμμετέχουν στην Επιτροπή.

2. Αναφορικά με οποιοδήποτε Κράτος το οποίο προσχωρεί στη Σύμβαση, αυτή θα τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου προσχώρησης στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 39 – Εδαφική ρήτρα

1. Οποιοδήποτε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν κατατεθεί το αντίστοιχο έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να προσδιορίσει το έδαφος ή τα εδάφη για τα οποία θα ισχύει η παρούσα Σύμβαση.

2. Οποιοδήποτε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δύναται σε μεταγενέστερη ημερομηνία, μέσω δήλωσης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε οποιοδήποτε άλλο έδαφος που ορίζεται στη δήλωση. Αναφορικά με το εν λόγω έδαφος, η παρούσα Σύμβαση θα τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την παραλαβή της δήλωσης αυτής από το Γενικό Γραμματέα.

3. Οποιαδήποτε δήλωση γίνει σύμφωνα με τις προηγούμενες δύο παραγράφους δύναται, αναφορικά με τα εδάφη που ορίζονται στην εν λόγω δήλωση, να αποσυρθεί με ειδοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα. Η απόσυρση θα τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 40 – Καταγγελία

1. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται να καταγγείλει οποτεδήποτε την παρούσα Σύμβαση, με ειδοποίηση απευθυνόμενη προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.
2. Η εν λόγω καταγγελία θα τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής της παραπάνω ειδοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 41 – Ειδοποιήσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα ειδοποιεί τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει ή έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση, σχετικά με:

- α. οποιαδήποτε υπογραφή
- β. την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης
- γ. οποιαδήποτε ημερομηνία θέσης της παρούσας Σύμβασης σε ισχύ, σύμφωνα με τα Άρθρα 37 και 38
- δ. οποιαδήποτε άλλη ενέργεια, ειδοποίηση ή κοινοποίηση σχετίζεται με την παρούσα Σύμβαση.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες αρμοδίως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα σύμβαση.

Έγινε στο Κισινάου, σήμερα 6 Νοεμβρίου 2003 στην Αγγλική και τη Γαλλική γλώσσα, τα δύο κείμενα των οποίων είναι της αυτής ισχύος, σε ένα πρωτότυπο το οποίο θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφο σε κάθε Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σε οποιοδήποτε Κράτος έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση.